

ΜΕΙΩΜΕΝΗ ΑΝΑΜΕΝΕΤΑΙ Η ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΑΤΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2009

Η πατάτα ήταν κατά το δεύτερο μισό του εικοστού αιώνα το πιο σημαντικό γεωργικό προϊόν της Κύπρου και βρισκόταν για πολλά χρόνια πάντοτε στην πρώτη θέση των γεωργικών εξαγωγών. Η παραγωγή της κυμαινόταν γύρω στους 200.000 τόνους από τους οποίους το 85% περίπου εξάγετο. Τα τελευταία χρόνια ωστόσο για διάφορους λόγους, η παραγωγή πατατών άρχισε σταδιακά να μειώνεται.

Κατά την περσινή χρονιά για παράδειγμα το σύνολο της παραγωγής πατατών στην Κύπρο (Χειμερινή + Ανοιξιάτικη εσοδεία) μόλις που ξεπέρασε τους 100.000 τόνους.

Φέτος μέχρι στιγμής τουλάχιστο φαίνεται πως η κυπριακή παραγωγή πατατών και κατ' επέκταση οι εξαγωγές κυπριακών πατατών θα μειωθούν ακόμα περισσότερο. Αυτό οφείλεται κυρίως στην συνεχιζόμενη ανομβρία, σε κάποιο βαθμό στην οικονομική κρίση αλλά και σε ένα αριθμό άλλων ανασταλτικών παραγόντων που δρουν μακροπρόθεσμα και που αναφέρονται στη συνέχεια.

Η ποικιλία «Σπούντα»

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ.

Αναφέρθηκε προηγουμένως πως εκτός από την ανομβρία αλλά και την παγκόσμια οικονομική κρίση που θα επηρεάσουν φέτος την παραγωγή πατατών στην Κύπρο αλλά πιθανότατα και το ύψος των τιμών κυρίως στις αγορές του εξωτερικού ένας άλλος μεγάλος αριθμός παραγόντων δρουν τα τελευταία χρόνια ανασταλτικά εναντίον της παραγωγής των κυπριακών πατατών. Οι παράγοντες αυτοί είτε έχουν σχέση με τις διάφορες αγορές του εξωτερικού, όπου, εξάγονται οι κυπριακές πατάτες είτε έχουν σχέση με τη παραγωγή στην ίδια τη Κύπρο. Τέτοιοι μακροπρόθεσμοι ανασταλτικοί παράγοντες είναι και οι ακόλουθοι:

- Οι τρομακτικές αυξήσεις στις τιμές του πετρελαίου, των λιπασμάτων, των φυτοφαρμάκων, των εργατικών κλπ έχουν αυξήσει τρομακτικά το κόστος παραγωγής στη Κύπρο ενώ παράλληλα η συνεχής αύξηση των ναύλων και μεταφορικών αυξάνει συνεχώς το κόστος εμπορίας.
- Οι τεράστιες αλλαγές που συντελούνται τις τελευταίες τρεις δεκαετίες στις παραδοσιακές για τις πατάτες μας Ευρωπαϊκές αγορές δρουν επίσης εναντίον των κυπριακών πατατών. Οι παραδοσιακοί λιανοπώληδες (μπακάληδες και μανάβηδες της γειτονιάς, πλανόδιοι, λαϊκές αγορές, παντοπωλεία, εβδομαδιαίες αγορές κλπ) που πουλούσαν χύμα και ακριβά τις «κόκκινες» ξεφλουδισμένες πολύ φρέσκες κυπριακές πατάτες έχουν εξαφανιστεί και αντικατασταθεί από τις διάφορες μορφές υπεραγορών που προτιμούν τις καλής ποιότητας αλλά όσο το δυνατό πιο φθηνές εισαγόμενες ανοιξιάτικες πατάτες, με ώριμη επιδερμίδα, τις οποίες πουλούν προσυσκευασμένες και πλυμένες. Το μεγάλο πλεονέκτημα των κυπριακών πατατών δηλαδή το αργιλώδες κοκκινόχρωμα (απομακρύνεται δύσκολα με πλύσιμο) και η χαλαρή λεπτή επιδερμίδα έχει γίνει στις σημερινές συνθήκες μειονέκτημα.
- Επίσης η σημαντική βελτίωση της ποιότητας των πατατών των ανταγωνιστών μας και η μεγάλη αύξηση των ποσοτήτων τους έχει επηρεάσει πολύ την εμπορία των κυπριακών πατατών. Το Ισραήλ και η Αίγυπτος δεν έχουν κοκκινόχρωμα. Εξάγουν ωστόσο σήμερα τεράστιες ποσότητες στην Ευρώπη από αμμώδη εδάφη που πλένονται εύκολα.

- Η προοδευτική εξαφάνιση των παραδοσιακών πατατοχωράφων στα κοκκινοχώρια για οικιστικούς σκοπούς και κυρίως χάριν της τουριστικής ανάπτυξης. Η ανάπτυξη στην περιοχή δρα αρνητικά εναντίον της πατατοκαλλιέργειας και έμμεσα λόγω της απορρόφησης των ντόπιων εργατικών χεριών αλλά και μεγάλων ποσοτήτων νερού. Η κάποια αύξηση της κατανάλωσης πατατών από τους τουρίστες καλύπτεται εν μέρει από εισαγόμενες προτηγανισμένες.
- Η συνεχής μείωση του αριθμού των πατατοπαραγωγών και η εξαφάνιση των οικογενειακών επιχειρήσεων. Οι νέοι της περιοχής έχουν σήμερα τη δυνατότητα να μορφωθούν και να στραφούν προς άλλα επαγγέλματα. Τα οικογενειακά εργατικά χέρια έχουν αντικατασταθεί με ακριβούς εισαγόμενους εργάτες.
- Η είσοδος της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η ελευθεροποίηση των εξαγωγών οδήγησαν στον ανταγωνισμό μεταξύ των ίδιων των κυπριακών πατατών αλλά και στην απώλεια του καλού ονόματος τους και υποβάθμιση της ποιότητας. Η σχεδόν παντελής έλλειψη κρατικού ποιοτικού ελέγχου, η άγνοια κάποιων μικρών εξαγωγέων και η απώλεια της ομοιογένειας και τυποποίησης του προϊόντος δρουν πολύ αρνητικά.
- Αρνητικές είναι φυσικά και οι επιπτώσεις από την ελευθεροποίηση των εισαγωγών αφού σήμερα ένα μεγάλο μέρος της κατανάλωσης στην Κύπρο καλύπτεται από εισαγόμενες καθαρισμένες/προτηγανισμένες πατάτες ενώ η ντόπια βιομηχανία των προϊόντων αυτών έχει οδηγηθεί σε εξαφάνιση. Επίσης η εισαγωγή φθηνών γαλλικών ή άλλων ευρωπαϊκών πατατών, κυρίως σε περιόδους έλλειψης έχει επιπτώσεις όχι μόνο στην ποσότητα αλλά και στις τιμές των κυπριακών πατατών.
- Η ελεύθερη εξαγωγή των τουρκοκυπριακών πατατών προς την ευρωπαϊκή αγορά μέσω των ελεύθερων περιοχών αλλά και η διοχέτευση τους στην ίδια την κυπριακή αγορά κατά τα τελευταία χρόνια δρουν επίσης ανασταλτικά στην παραγωγή πατατών στις ελεύθερες περιοχές.
- Τέλος, ας μην ξεχνούμε τη μεγάλη μείωση στην κατά κεφαλή κατανάλωση των πατατών που παρατηρήθηκε σε όλες σχεδόν τις χώρες του κόσμου κατά τις τελευταίες πέντε με έξι δεκαετίες και που είχε σαν συνέπεια και την μεγάλη μείωση της παραγωγής πατατών σε όλες σχεδόν τις χώρες.

Φύτευα πατατών στο Αυγόρου

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗΝ ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΩΝ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ

Υπάρχουν πολλοί παράγοντες που επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά τη διάθεση των κυπριακών πατατών στις Ευρωπαϊκές αγορές. Οι κυριότεροι από αυτούς είναι:

- (1) **Η παραγωγή πατατών της Ευρώπης κατά το 2008.** Οι τελευταίες πατάτες συγκομίστηκαν στην Ευρώπη τον Νοέμβριο και αποθηκεύτηκαν για να διατεθούν μέχρι και το προσεχή Ιούνιο. Στη περίπτωση του Ην. Βασιλείου είναι αλήθεια πως η συγκομιδή καθυστέρησε σε σχέση με πέρσι λόγω των βροχών. Μέχρι και το τέλος Οκτωβρίου είχε εκριζωθεί το 85% των εκτάσεων (πέρσι 98%). Υπήρξαν μάλιστα και περιπτώσεις χωραφιών όπου οι πατάτες δεν θα εκριζωθούν λόγω λάσπης κολλημένης στην επιφάνεια τους και σήψης. Ωστόσο η παραγωγή του Ην. Βασιλείου υπολογίζεται στα περσινά επίπεδα ενώ η ποιότητα των πατατών που αποθηκεύτηκαν είναι πιο καλή από πέρσι.

Γενικά η συνολική παραγωγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπολογίζεται πως θα φτάσει φέτος τα 59 εκατομμύρια τόνους σε σχέση με 62 εκ. το 2007. Η μείωση της παραγωγής οφείλεται στη μείωση της συνολικής έκτασης που φυτεύτηκε κατά 100.000 εκτάρια. Φέτος φυτεύτηκαν συνολικά περίπου 2.12 εκατομμύρια εκτάρια.

Όπως είναι φυσικό υπάρχουν ουσιαστικές διαφορές ανάμεσα στις διάφορες χώρες της Ε.Ε. Έτσι οι Βαλκανικές Χώρες (Ελλάδα, Βουλγαρία κλπ) έχουν μειωμένη παραγωγή φέτος σε αντίθεση με τις Ουγγαρία, Τσεχία και Αυστρία όπου η παραγωγή είναι αυξημένη. Η παραγωγή της Πολωνίας υπολογίζεται πως είναι επίσης μειωμένη λόγω της ξηρασίας που επικράτησε στις αρχές του καλοκαιριού. Πιο χαμηλές είναι και οι αποδόσεις των πατατών στις Βόρειες Ευρωπαϊκές Χώρες (Βαλτικές Χώρες και Σκανδιναβία). Ψηλότερη της περσινής φαίνεται πως είναι η παραγωγή στη Δανία και την Ολλανδία και σε περιοχές της Βόρειας Γερμανίας (όχι στο σύνολο της Χώρας) ενώ στη Γαλλία και το Βέλγιο η παραγωγή δεν θα φτάσει την περσινή. Στο Βέλγιο ωστόσο και την Ολλανδία, όπως και σε άλλες Ευρωπαϊκές Χώρες η ποιότητα και ιδιαίτερα στις πατάτες που προορίζονται για μεταποίηση είναι εξαιρετική και πολύ καλύτερη από πέρσι.

**Συγκομιδή πατατών
«Ρόσεβαλ-babies»**

Η παραγωγή στη Γερμανία υπολογίζεται στα 11,26 εκ. τόνους σε σχέση με 11,64 εκ. τόνους πέρσι. Η ποσότητα αυτή ωστόσο καλύπτει πλήρως τις ανάγκες της Χώρας. Αναλυτικά υπολογίζεται πως οι συνολικές ανάγκες της Χώρας ανέρχονται στα 11,8 εκ. τόνους. Από αυτά μόνο 5,2 εκ. τόνοι προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (νωπές και μεταποιημένες) ενώ 3,2 εκ.τόνοι προορίζονται για τα εργοστάσια αμύλου, 2,6 εκ. τόνοι για εξαγωγή (νωπές και μεταποιημένες), 0,6 εκ. τόνοι χρησιμοποιούνται σαν πατατόσπορος ενώ 0,2 εκ. τόνοι χρησιμοποιούνται από τη βιομηχανία οινοπνεύματος. Η Γερμανία αναμένεται να εισάξει συνολικά κάπου 1,5 εκ. τόνους πράγμα που θα ανεβάσει τη συνολική διαθέσιμη ποσότητα της Γερμανίας σε 12,7 εκ. τόνους. Αυτό σημαίνει πως σε σχέση με τα 11,8 εκ. τόνους που χρειάζεται η Χώρα, θα υπάρξει ένα περίσσειμα 7% που θα χρησιμοποιηθεί σαν ζωτροφές.

Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί πως λόγω της σχετικής ξηρασίας που επικράτησε κατά την κονδυλοποίηση των πατατών που είχε σαν συνέπεια την παραγωγή μειωμένου αριθμού κονδύλων κατά φυτό, η Ευρώπη έχει φέτος μεγάλο ποσοστό μεγάλων κονδύλων πράγμα που πιθανώς να έχει συνέπειες στη ζήτηση εισαγόμενων Bakers από τις υπεραγορές.

- (2) **Η παραγωγή πρώιμων πατατών της Ευρώπης κατά το 2009.** Ιδιαίτερης σημασίας είναι οι ποσότητες των πρώιμων πατατών των Μεσογειακών Ευρωπαϊκών χωρών όπως της Ιταλίας, της Ισπανίας, της Γαλλίας, της Ελλάδας αλλά και της Μάλτας την προσεχή άνοιξη. Μεγάλη επίσης σημασία, ίσως τη πιο μεγάλη, έχει και ο χρόνος εμφάνισης των πρώιμων πατατών των πιο Βόρειων και Χωρών της Δυτικής και Κεντρικής Ευρώπης που είναι οι κύριοι πελάτες των κυπριακών πατατών (Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Ιρλανδία, Βέλγιο, Ολλανδία, Σκανδιναβικές Χώρες κλπ). Οι παράγοντες αυτοί είναι άγνωστοι αυτή τη στιγμή. Πολλά θα εξαρτηθούν από τις καιρικές συνθήκες του Φεβρουαρίου – Απριλίου στην Ευρώπη.
- (3) **Η εξαγωγή πρώιμων (Χειμερινών και Ανοιξιάτικων) πατατών στην Ευρώπη κατά τη προσεχή Άνοιξη 2009 από Τρίτες Μεσογειακές Χώρες** όπως το Ισραήλ, η Αίγυπτος, το Μαρόκο, η Τυνησία, η Λιβύη, η Συρία, η Τουρκία. Οι ποσότητες και ο χρόνος εμφάνισης των πατατών αυτών είναι άγνωστα. Ωστόσο τα τελευταία τρία χρόνια μόνο 3 χώρες εξάγουν 400-500.000 τόνους, βασικά ΝΙΚΟΛΑ (Ισραήλ 260.000-300.000 τ., Αίγυπτος 150.000-200.000 τ., Μαρόκο 45.000τ.). Άγνωστο είναι τί πατάτες προγραμματίζουν οι χώρες αυτές φέτος αν και από ότι φαίνεται το Ισραήλ τουλάχιστο θα φυτέψει λιγότερες λόγω δυσκολιών διάθεσης κατά το 2007 και προβλημάτων νερού φέτος. Προβλήματα λόγω έλλειψης νερού έχει και η Συρία αλλά και άλλες μεσογειακές χώρες.
- (4) **Η παραγωγή η ποιότητα και η ημερομηνία εκρίζωσης των Κυπριακών πατατών Χειμνωιάτικης εσοδείας 2008/2009.** Σταδιακή και ομαλή εξαγωγή των πατατών αυτών ευνοεί τις εξαγωγές και των ανοιξιάτικων κυπριακών πατατών σε αντίθεση με την καθυστερημένη μαζική εξαγωγή τους

(κακής ποιότητας – φυτρωμένες), λόγω καιρικών συνθηκών. Συσσώρευση των χειμωνιάτικων πατατών το Μάρτιο επηρεάζει αρνητικά τη τιμή, τόσο των ίδιων όσο και των πρώιμων ανοιξιάτικων. Για φέτος ωστόσο λόγω και του προβλήματος νερού οι χειμωνιάτικες κυπριακές μάλλον δεν θα επηρεάσουν τις ανοιξιάτικες.

(5) **Η παραγωγή, η ποιότητα, η πρωιμότητα, η σωστή κατανομή των ποσοτήτων και η σωστή επιλογή ποικιλιών των κυπριακών πατατών Ανοιξιάτικης εσοδείας.** Αυτό εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από εμάς τους ίδιους. Η συνολική παραγωγή θα είναι μειωμένη εκτός αν βρέξει πολύ σύντομα..

(6) Η όλη κατάσταση θα επηρεαστεί και από **εξαγωγές τουρκοκυπριακών πατατών** στις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί από τις πολιτικές εξελίξεις. Χρόνο με το χρόνο ο κίνδυνος γίνεται μεγαλύτερος αφού οι τουρκοκυπριακές πατάτες έρχονται ελεύθερα από τις κατεχόμενες περιοχές και επανεξάγονται στην Ελλάδα και αλλού σαν κυπριακές με τη βοήθεια ελληνοκυπρίων εμπόρων.

(7) **Ο αριθμός και η συμπεριφορά των εξαγωγέων των κυπριακών πατατών κατά τη προσεχή άνοιξη.** Όσο μεγαλύτερος ο αριθμός των εξαγωγέων αλλά και οι ποσότητες που θα παράξουν τόσο μεγαλύτερος θα είναι ο ανταγωνισμός και τόσο μεγαλύτερες και οι αρνητικές επιπτώσεις για τους Κυπρίους πατατοπαραγωγούς.

Από τους πιο πάνω παράγοντες ο υπ' αριθμό (1) είναι φέτος κάπως, αρνητικός για μας λόγω καλύτερης ποιότητας. Οι παράγοντες (2) και (3) είναι απρόβλεπτοι αφού θα εξαρτηθούν από τις καιρικές συνθήκες. Οι παράγοντες (4) και (5) εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό (όχι απόλυτα) από εμάς ενώ οι παράγοντες (6) και (7) διαγράφονται από τώρα, σε μικρό ή μεγάλο βαθμό, δυσμενείς.

Η ποικιλία «Ντεζιρέ»

Σ.Ε.Κ.Π. ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΠΑΤΑΤΟΣΠΟΡΟΥ ΚΑΙ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ. – ΦΥΤΕΥΣΗ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ.

Για το θέμα αυτό το Συμβούλιο ενημερώνει ήδη ΟΛΟΥΣ τους παραγωγούς με το ενημερωτικό δελτίο αρ. 2 και 3.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΠΑΤΑΤΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΑΤΑΤΟΣΠΟΡΟΥ.

Οι δηλώσεις των πατατοπαραγωγών είναι φέτος λιγότερες από το σύνολο του πατατοσπόρου του αρχικού προγραμματισμού, οι προτιμήσεις για τις διάφορες ποικιλίες διαφέρουν όπως είναι φυσικό λίγο ή πολύ από εκείνες που προτιμούν οι πελάτες μας. Επομένως είναι αναπόφευκτο η τελική κατανομή του πατατοσπόρου κατά παραγωγή να διαφέρει σε κάποιο βαθμό από τη δήλωση του, για το καλό των παραγωγών. Φυσικά όλα θα εξαρτηθούν από τις καιρικές συνθήκες. Σε περίπτωση βροχής κατά τις προσεχείς μέρες η ζήτηση σε πατατόσπορο θα αυξηθεί ενώ αντίθετα αν δεν βρέχει η ζήτηση του θα μειωθεί.

Σ.Ε.Κ.Π. ΧΡΟΝΙΚΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΩΝ ΠΑΤΑΤΩΝ ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΗΣ ΕΣ.2008/09 ΤΟΝΟΙ

ΧΩΡΑ	Μάρτης	Απρίλης	Μάης	Ιούνης	Ιούλης / Αύγουστος	Σύνολο
Ην. Βασίλειο / Ιρλανδία	500	1500	3000	4000	3000	12000
Γερμανία/Βέλγιο/Ολλανδία	1000	3000	4000	5000	2000	15000
Αυστρία / Ελβετία	200	400	400	-	-	1000
Νορβηγία/Σουηδία / Δανία	200	1000	1800	500	-	3500
Κροατία/Ιταλία/Ελλάδα κλπ	1000	1500	2000	1000	-	5500

ΣΥΝΟΛΟ ΕΞΑΓΩΓΩΝ	2900	7400	11200	10500	5000	37000
ΚΥΠΡΟΣ	1000	2000	2000	8000*	-	13000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	3900	9400	13200	18500	5000	50000

*Μέρος της ποσότητας αυτής θα καλύψει τη ζήτηση στην Κυπριακή αγορά, σε πατατόσπορο για τη χειμερινή εσοδεία 2009/2010 και τις ανάγκες της Βιομηχανίας από τον Ιούνιο μέχρι και τον Νοέμβριο, 2009.

ΦΥΤΕΥΣΗ, ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΕΣ ΦΡΟΝΤΙΔΕΣ

Όλοι οι πατατοπαραγωγοί πρέπει να φροντίσουν να φυτέψουν έγκαιρα, δηλαδή αμέσως μόλις οι καιρικές συνθήκες της περιοχής τους το επιτρέπουν. Η φύτευση των διαφόρων ποικιλιών θα πρέπει να γίνει με βάση τον προγραμματισμό. Όσοι πατατοπαραγωγοί διαθέτουν πρώιμα και όψιμα χωράφια να φυτέψουν τα πρώιμα και να συγκομίσουν όσο το δυνατό πιο γρήγορα όψιμοι πατατοπαραγωγοί καλά θα είναι να παραλάβουν το πατατόσπορο τους νωρίς ώστε αν είναι δυνατό να τον προβλαστήσουν πράγμα που θα τους δώσει κάποια πρωιμότητα. Επίσης θα πρέπει να φυτέψουν κυρίως πατάτες για συγκεκριμένα προγράμματα όπως Marfona bakers, Charlotte babies, Frizia,,Cara για το τομέα τηγανίσματος του Ην. Βασιλείου κλπ.

Καλά θα είναι επίσης τόσο οι πρώιμοι όσο και οι πιο όψιμοι πατατοπαραγωγοί να φυτεύουν και ντόπιο πατατόσπορο που δίδει αρκετή πρωιμότητα. Δυστυχώς φέτος το ίδιο το Συμβούλιο δεν διαθέτει ντόπιο πιστοποιημένο πατατόσπορο.

Η λίπανση θα πρέπει να γίνει πολύ προσεκτικά χωρίς καταχρήσεις ιδιαίτερα τώρα που η αξία των λιπασμάτων έχει διπλασιασθεί. Τα περισσότερα πατατοχώραφα της Κύπρου (γενικά τα χωράφια της Κύπρου) είναι πλούσια σε Κάλι και δεν χρειάζονται καλιούχα λίπανση που μειώνει και τη ξηρή ουσία. Ιδιαίτερα θα πρέπει οι παραγωγοί να είναι προσεκτικοί στην λίπανση με άζωτο. Υπερβολική αζωτούχα λίπανση οψιμίζει υπερβολικά την παραγωγή μειώνει τη ξηρή ουσία των κονδύλων ενώ, δεν αφήνει τις πατάτες να αποκτήσουν εύκολα δέρμα με αποτέλεσμα να είναι πολύ ευπαθείς κατά τη μεταφορά και τη συσκευασία και ακατάλληλες για πλύσιμο και προσυσκευασία. Υπερβολικό άζωτο έχει επιπτώσεις και στη ποιότητα αφού αλλοιώνει τη γεύση και αυξάνει τη περιεκτικότητα σε νιτρικά που είναι επικίνδυνα για την υγεία του ανθρώπου. Επιπρόσθετα μπορεί να μολύνει και το περιβάλλον. (π.χ. τα νερά). Προκαλεί επίσης φύτρωμα κατά τη συγκομιδή ιδιαίτερα σε ευαίσθητες ποικιλίες όπως η ANABELLE ή NICOLA αλλά και προϊόντα όπως οι «babies» της Charlotte και οι «bakers» της Marfona. Αντίθετα η κανονική φωσφορούχα λίπανση επιβάλλεται.

Οι παραγωγοί πρέπει να αποφεύγουν τις διαφυλλικές λιπάνσεις. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στη χρήση των φυτοφαρμάκων τη μόλυνση των πατατών τους (σπόρια περνοσπόρου-αυγά, προνύμφες Λίτας) και το πρασίνισμα. Έκθεση των πατατών στο φως στο χωράφι έστω και για λίγη ώρα σημαίνει πρασίνισμα ΑΡΓΟΤΕΡΑ αλλά και απότομη αύξηση των γλυκοαλκαλοειδών (επικίνδυνα για τον άνθρωπο).

Επίσης κατά τη συγκομιδή οι παραγωγοί πρέπει να αποφεύγουν τα κτυπήματα (πρέπει να το προσέξουν ιδιαίτερα οι πρώιμοι παραγωγοί, οι παραγωγοί Bakers αλλά κυρίως οι παραγωγοί της επαρχίας Λευκωσίας και της Πάφου.

ΧΡΥΣΟΝΗΜΑΤΩΔΗΣ – ΛΕΥΚΟΣ ΝΗΜΑΤΩΔΗΣ

Όσοι παραγωγοί έχουν χωράφια μολυσμένα και μη μολυσμένα με κυστεονηματώδεις θα πρέπει να φυτεύουν τα μη μολυσμένα. Η αμειψισπορά είναι πολύ σημαντική μεταξύ άλλων και για μείωση του πληθυσμού των νηματωδών. Η χρησιμοποίηση ποικιλιών ανθεκτικών στο χρυσονηματώδη (π.χ. ποικιλία SANTE) βοηθά στη μείωση του πληθυσμού του όπου υπάρχει.

Η χρησιμοποίηση του TEMIK και άλλων παρόμοιων νηματοκτόνων απαγορεύεται!

ΚΟΚΚΙΝΟΧΩΜΑΤΑ

Οι παραγωγοί της Πάφου αλλά και όσοι παραγωγοί στην επαρχία Λευκωσίας και στο Κίτι δεν έχουν καλά κοκκινοχώματα δεν θα πρέπει να φυτέψουν την ποικιλία Σπούντα για εξαγωγή. Επειδή ωστόσο οι περιοχές αυτές είναι ελεύθερες από χρυσονηματώδη οι παραγωγοί μπορούν να φυτέψουν άλλες ποικιλίες που μπορεί να εξαχθούν π.χ. στη Νορβηγία. Η χώρα αυτή δεν εισάγει Σπούντα. Καλό θα είναι οι παραγωγοί των περιοχών αυτών προτού φυτέψουν για εξαγωγή να συνεννοηθούν με τους γεωπόνους του Συμβουλίου.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ BAKERS

Οι ποικιλίες CARA και MARFONA θα φυτευθούν και φέτος για παραγωγή Bakers. Οι ποσότητες παταοσπόρου των δύο αυτών ποικιλιών θα εξαρτηθούν από τα προγράμματα που θα συμφωνηθούν και το νερό. Οι παταοπαραγωγοί θα ενημερωθούν σύντομα.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ SET SKIN BABIES

Υπάρχει ενδιαφέρον από πελάτες του Συμβουλίου για 700 τόνους Babies ποικιλίας ΣΙΑΡΛΟΤ και ίσως και άλλων ποικιλιών. Δεν έχει ωστόσο συμφωνηθεί κανένα πρόγραμμα αφού πρώτα πρέπει να συμφωνηθούν και τιμές. Οι παταοπαραγωγοί θα ενημερωθούν έγκαιρα.

ΕΥΡΕΡΓΑΡ – ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΑΤΑΤΩΝ

Το Συμβούλιο ετοιμάζει και φέτος πρόγραμμα επαναπιστοποίησης για όσους παραγωγούς του είναι κάτοχοι πιστοποιητικών EUREP GAP που λήγουν στους προσεχείς μήνες. Μελετά επίσης την ετοιμασία προγράμματος εκπαίδευσης νέων παταοπαραγωγών για πιστοποίηση τους στο EUREP GAP κατά το 2009.

Ανεξάρτητα από τη συμμετοχή τους στα πιο πάνω προγράμματα EUREP GAP όλοι οι παταοπαραγωγοί που συνεργάζονται με το Συμβούλιο θα πρέπει να ακολουθούν τους απαραίτητους κανόνες ως προς τις καλλιεργητικές φροντίδες και να καταγράφουν τα απαραίτητα στοιχεία στα ειδικά βιβλιάρια-ημερολόγια που τους παραχωρεί το Συμβούλιο. Θα πρέπει να τηρούν όλους τους κανόνες υγιεινής, να μην κάνουν κατάχρηση λιπασμάτων, φαρμάκων ενέργειας και νερού και να σέβονται την άγρια ζωή και γενικά το περιβάλλον. Θα πρέπει φυσικά να προστατεύουν σχολαστικά το προϊόν τους κατά τη συγκομιδή, τη μεταφορά και την αποθήκευση μέχρι την παράδοση στα συσκευαστήρια του Συμβουλίου. Θα πρέπει φυσικά να χρησιμοποιούνται μόνο επιτρεπόμενα φυτοφάρμακα στις σωστές δόσεις.

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΙΝΑΙ ΦΕΤΟΣ ΟΛΟΙ ΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ ΝΑ ΑΠΟΚΤΗΣΟΥΝ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΥΡΕΡΓΑΡ.

Συγκομιδή πατατών «Ρόσεβαλ-babies»

ΤΙΜΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

Στο καθορισμό των τιμών το Συμβούλιο θα λάβει υπόψη του βασικά την τιμή πώλησης τους. Θα λάβει επίσης υπόψη του και άλλους παράγοντες όπως είναι η ημερομηνία παράδοσης, η ποικιλία κλπ ώστε να γίνει ο σωστός προγραμματισμός εμπορίας. Κάποιες ποικιλίες που παράγονται σε μικρές ποσότητες για σκοπούς εμπορίας πιθανώς να επιδοτηθούν. Έτσι, η ποικιλία Princess θα πληρωθεί στην ίδια τιμή με την ποικιλία Anabelle και οι ποικιλίες Freya και Sante €20/τόνο πιο ψηλά από τη ποικιλία Nicola.

Στη περίπτωση της ποικιλίας Σπούντα που συνήθως η αγορά προτιμά το μεγάλο μέγεθος αλλά και των σαλατοπατατών Νικόλα, Άναμπελ, Φιλέα που η αγορά προτιμά το μικρό – μέτριο μέγεθος, θα γίνει πληρωμή ξεχωριστά κατά μέγεθος. Το ίδιο βέβαια ισχύει και στη περίπτωση των ποικιλιών που παράγουν «babies» και «bakers».

ΠΕΡΙΟΔΟΙ ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗΣ

Για σκοπούς πληρωμής των παταοπαραγωγών η ανοιξιάτικη εσοδεία υποδιαιρείται από το Σ.Ε.Κ.Π. σε περιόδους ως ακολούθως:

- A. 1/3 - 10/3/09, 11/3 - 20/3/09, 21/3 - 31/3/09
- B. 1/4 - 10/4/09, 11/4 - 20/4/09, 21/4 - 30/4/09
- Γ. 1/5 - 15/5/09, 16/5 - 31/5/09
- Δ. 1/6 - 15/6/09

ΕΝΑΡΞΗ ΕΞΑΓΩΓΩΝ

Σαν επίσημη ημερομηνία έναρξης της παραλαβής πατατών ανοιξιάτικης εσοδείας καθορίζεται από το Συμβούλιο η 1^η Μαρτίου 2009.

ΛΗΞΗ ΠΑΡΑΛΑΒΗΣ ΠΑΤΑΤΩΝ ΓΙΑ ΕΞΑΓΩΓΗ

Η παραλαβή πατατών των ποικιλιών ΣΠΟΥΝΤΑ, ΑΝΑΜΠΕΛ, ΠΡΙΝΣΕΣ, ΣΙΓΚΛΙΝΤΕ θα τερματιστεί στις 21 Μαΐου. Η παραλαβή των ποικιλιών ΜΑΡΑΠΕΛ, ΦΡΕΪΑ, ΜΑΡΦΟΝΑ, ΦΡΙΖΙΑ, ΣΑΝΤΕ και ΝΤΑΙΑΜΑΝΤ και οι σαλατοπατάτες ΝΙΚΟΛΑ,

ΦΙΛΕΑ και ΣΙΑΡΛΟΤ θα παραλαμβάνονται μέχρι το τέλος Μαΐου. Τέλος η παραλαβή της ποικιλίας ΚΑΡΑ θα τερματιστεί τον Ιούνιο σε ημερομηνία που θα καθορίσει αργότερα το Συμβούλιο.

Νοείται ότι ειδικά για την ποικιλία ΣΠΟΥΝΤΑ η ημερομηνία τερματισμού παραλαβής της, σε περίπτωση που οι συνθήκες εμπορίας το επιβάλλουν, το Συμβούλιο δυνατό να εξετάσει την διαφοροποίηση της.

Ανεξάρτητα από τις πιο πάνω ημερομηνίες οι πατατοπαραγωγοί θα πρέπει, όπως ήδη αναφέρθηκε σε ατομικό επίπεδο να εκριζώνουν όσο το δυνατό πιο πρώιμα τις πατάτες τους, νοουμένου βέβαια ότι θα έχουν το σωστό βαθμό ωριμότητας.

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΠΑΤΑΤΟΣΠΟΡΟΥ

Εκτός από τη παραγωγή πατατοσπόρου Σπούντα για τις ανάγκες των Κυπρίων πατατοπαραγωγών υπάρχει και ζήτηση Σπούντα και ίσως άλλων ποικιλιών από την Ελλάδα.

Το Σ.Ε.Κ.Π. μπορεί να συμφωνήσει με ελληνική εταιρεία την παραγωγή 400 περίπου τόνων πατατοσπόρου Σπούντα και 200 περίπου τόνων της ποικιλίας Λιζέτα. Οι παραγωγοί της Πάφου έχουν ήδη ενημερωθεί και θα τους δοθεί προτεραιότητα. Σε περίπτωση που η Πάφος δεν μπορεί να καλύψει την παραγγελία για την Ελλάδα θα καλλιεργηθούν ποσότητες και σε άλλες περιοχές που είναι αποδεκτές από το Υπουργείο Γεωργίας.

ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΓΑΝΙΣΜΑ

Μεγάλο ποσοστό των ποικιλιών ΚΑΡΑ και ΝΤΑΙΜΑΝΤ προορίζεται για τομείς τηγανητής πατάτας στην Ιρλανδία και τη Σκωτία. Το ίδιο και η ποικιλία ΦΡΙΖΙΑ. Η ποικιλία ΜΑΡΚΙΣ που παράχθηκε πέρσι και που είναι επίσης κατάλληλη για τηγάνισμα δεν θα καλλιεργηθεί φέτος αφού παρουσίασε ως γνωστό το πρόβλημα της κοίλης καρδιάς. Η ποικιλία ΤΕΒΙΝΑ θα παραχθεί φέτος δοκιμαστικά σε μικρή ποσότητα για υπεραγορά της Ελλάδας (μέγεθος 45+) για να χρησιμοποιηθεί για τηγάνισμα (όχι από εργοστάσια). Φυσικά πιθανώς να δοκιμαστούν και κάποιες άλλες νέες ποικιλίες. Πολύ σημαντικό χαρακτηριστικό καταλληλότητας μιας ποικιλίας για τηγάνισμα είναι η περιεκτικότητα των κονδύλων σε ξηρή ουσία. Ψηλή περιεκτικότητα σε ξηρή ουσία αυξάνει την αποδοτικότητα των πατατών σε τσιπς, προτηγανισμένη και διάφορα άλλα προϊόντα, μειώνει την απορρόφηση λαδιού (μειώνει το κόστος παραγωγής) κατά το τηγάνισμα και συμβάλλει στο να γίνει το τελικό προϊόν πιο «τραγανό». (ψηλή ξηρή ουσία = περισσότερο άμυλο – πιο «στεγνή» και πιο «αλευρώδης» υφή).

Η περιεκτικότητα σε ξηρή ουσία εξαρτάται από τη ποικιλία αλλά και από άλλους παράγοντες όπως οι καιρικές συνθήκες, το χωράφι, η λίπανση, η άρδευση και γενικά οι καλλιεργητικές φροντίδες, η εποχή φύτευσης και συγκομιδής, η διάρκεια ζωής της φυτείας κλπ.

Στη δική μας περίπτωση οι πιο πάνω ποικιλίες είναι καλύτερα να φυτευτούν το Δεκέμβρη ή το πολύ αρχές Ιανουαρίου ώστε να αυξηθεί η διάρκεια ζωής της πατατοφυτείας αλλά και η ωρίμανση πριν την επικράτηση πολύ ψηλών θερμοκρασιών που μειώνουν τη ξηρή ουσία. Ο σπόρος καλύτερα να είναι φυτρωμένος ώστε η βλάστηση να γίνει γρήγορα. Η λίπανση πρέπει να μην είναι υπερβολική. Γενικά το άζωτο και το κάλι, ιδίως στη χλωριούχα μορφή (πχ ΚCl) μειώνουν την ξηρή ουσία ενώ ο φωσφόρος μάλλον την αυξάνει. Το χωράφι είναι καλύτερα να μην είναι «κοπριστό». Η άρδευση πρέπει να είναι κανονική και γενικά να γίνονται συστηματικοί ψεκασμοί ώστε το φύλλωμα να διατηρηθεί υγιές μέχρι το τέλος. Οι πατάτες πρέπει να συγκομιστούν ώριμες (όχι υπερώριμες ιδιαίτερα αν οι θερμοκρασίες είναι ψηλές. Υπερώριμες πατάτες (πολύ μεγάλες) μπορεί να παρουσιάσουν και άλλα προβλήματα ποιότητας (κοίλη καρδιά, παραμορφώσεις, μηχανικές ζημιές).

ΔΟΚΙΜΕΣ ΝΕΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ

Το Συμβούλιο προγραμματίζει και φέτος τη φύτευση κάποιων νέων ποικιλιών που είτε θα φυτευτούν κατά απαίτηση καλών πελατών μας, είτε γιατί παρουσιάζουν καλά αγρονομικά χαρακτηριστικά ή και εμπορική αξία. Όσοι παραγωγοί ενδιαφέρονται μπορούν να αποταθούν στους γεωπόνους του Συμβουλίου. Η δοκιμή ποικιλιών είναι απαραίτητη αν θέλουμε να ακολουθούμε τις εξελίξεις του πατατεμπορίου και να εξασφαλίζουμε το μέλλον των παραγωγών μας.

